



AAQ-001-007402

Seat No. _____

M. S. W. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2016

Population, Environment & Disaster Management
(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 007402

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નિબંધાત્મક પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (કોઈ પણ એક) ૧૦
- (૧) પર્યાવરણની વ્યાખ્યા આપી પર્યાવરણની સમસ્યાઓ જણાવો.
- (૨) ભારતમાં વસ્તી અભ્યાસની જરૂરિયાત જણાવો.
- ૨ મુદ્દાસર જવાબ આપો : (કોઈ પણ ચાર) ૨૦
- (૧) પર્યાવરણ સંરક્ષણ કાયદો સમજાવો.
- (૨) ઊંચા જન્મદરના કારણો જણાવો.
- (૩) આપત્તિ બાદની સમાજ પર થતી અસરો જણાવો.
- (૪) દુષ્કાળ વિશે માહિતી આપો.
- (૫) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનની જરૂરિયાત વર્ણવો.
- ૩ ટૂંકમાં જવાબ આપો : (કોઈ પણ પાંચ) ૧૦
- (૧) જળ પ્રદૂષણ અટકાવવાના ઉપાયો ટૂંકમાં જણાવો.
- (૨) કોમી રમખાણો એટલે શું? જણાવો.
- (૩) આપત્તિના સંદર્ભમાં ‘L’ સ્તર ટૂંકમાં જણાવો.
- (૪) ગ્રીન હાઉસ ઈફેક્ટ એટલે શું?
- (૫) રોગચાળાના મુખ્ય કારણો જણાવો.
- (૬) વસ્તી વધારાના બે હકારાત્મક પાસાઓ જણાવો.
- ૪ એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો : (કોઈ પણ દસ) ૧૦
- (૧) કયા વર્ષમાં મેલેરિયા નિયંત્રણ કાર્યક્રમ અમલમાં આવ્યો?
- (૨) G.S.D.M.A. નું પૂરું નામ જણાવો.
- (૩) સુનામી એ કઈ ભાષાનો શબ્દ છે?

- (૪) રોડ અકસ્માત એ કયા પ્રકારનો અકસ્માત છે ?
- (૫) કચ્છનો ભૂકંપ ક્યારે આવ્યો હતો ?
- (૬) ધરતીકંપ માપવાના સાધનને શું કહેવાય છે ?
- (૭) વિશ્વ વસ્તી દિન ક્યારે ઉજવવામાં આવે છે ?
- (૮) NCDM નું પૂરું નામ જણાવો.
- (૯) ભારતમાં સૌથી વધારે સાક્ષરતા દર ધરાવતું રાજ્ય કયું છે ?
- (૧૦) ભારતમાં સૌથી વધારે વસ્તીવાળું રાજ્ય કયું છે ?
- (૧૧) G.S.D.M.A. ની સ્થાપના ક્યારે થઈ હતી ?

૫ બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

૨૦

- (૧) ૨૦૧૧ની વસ્તી ગણતરી મુજબ ભારતની વસ્તી કેટલી છે?
 - (A) ૧૨૦ કરોડ
 - (B) ૧૨૧.૦૨ કરોડ
 - (C) ૧૩૧ કરોડ
 - (D) ૧૨૧.૫૦ કરોડ
- (૨) વસ્તી ગણતરી દર કેટલા વર્ષે કરવામાં આવે છે ?
 - (A) પાંચ વર્ષે
 - (B) દશ વર્ષે
 - (C) ત્રણ વર્ષે
 - (D) એક પણ નહીં
- (૩) ધરતીકંપ વખતે _____ મુદ્દા પર ધ્યાન રાખવું જોઈએ.
 - (A) અફવાઓથી દૂર રહેવું જોઈએ
 - (B) ભૂકંપ પછી આવતા ઝટકાઓથી ગભરાવું નહીં
 - (C) (A) અને (B) બંને
 - (D) એક પણ નહીં
- (૪) ધરતીકંપ માપવાના સાધનોને શું કહેવામાં આવે છે ?
 - (A) સિસ્મોમીટર
 - (B) થર્મોમીટર
 - (C) સિસ્મોગ્રાફ
 - (D) એક પણ નહીં
- (૫) ભોપાલ ગેસ દુર્ઘટના _____ વર્ષમાં થઈ હતી.
 - (A) ૧૯૮૦
 - (B) ૧૯૮૬
 - (C) ૧૯૮૪
 - (D) ૧૯૮૨

- (૬) મોરબીમાં મચ્છુડેમ ક્યારે તૂટેલ ?
- (A) ૧૯૮૦ (B) ૧૯૮૧
(C) ૧૯૮૨ (D) ૧૯૭૯
- (૭) એકવાર માનવજીવન પરનો તાત્કાલિક તોળાતો ભય શમી જાય પછી કયો તબક્કો શરૂ થાય છે ?
- (A) સજ્જતા (B) પ્રતિભાવ
(C) રિકવરી (D) એક પણ નહીં
- (૮) રેલ્વે અકસ્માત એ કયા પ્રકારનો અકસ્માત છે ?
- (A) કુદરતી (B) માનવસર્જિત
(C) આકસ્મિક (D) એક પણ નહીં
- (૯) NDMA નું વડુ મથક ક્યાં આવેલું છે ?
- (A) મુંબઈ (B) બેંગ્લોર
(C) દિલ્હી (D) નોઈડા
- (૧૦) ભૂ-પ્રકોપ કેવા પ્રકારની આપત્તિ છે ?
- (A) કુદરતી (B) માનવસર્જિત
(C) આકસ્મિક (D) એક પણ નહીં
- (૧૧) આપત્તિની પ્રથમ સૂચના મળતા જ રાજ્યના આપત્તિકાલિન વ્યવસ્થા કેન્દ્રનો હવાલો કોણ સંભાળે છે ?
- (A) સચિવશ્રી (B) મુખ્યમંત્રીશ્રી
(C) રાજ્યપાલશ્રી (D) રાહત કમિશનરશ્રી
- (૧૨) ગુજરાતના કયા વિસ્તાર સુનામી વિસ્તાર તરીકે જાહેર થયા ?
- (A) પોરબંદર - ચોરવાડ (B) ગાંધીધામ - નલિયા
(C) પોરબંદર - વેરાવળ (D) ખંભાત - દમણ
- (૧૩) બાબરી મસ્જિદમાં રમખાણો ક્યારે થયા ?
- (A) ૧૯૯૯ (B) ૧૯૫૦
(C) ૧૯૯૦ (D) ૧૯૮૭
- (૧૪) વાતાવરણના કયા સ્તરને નુકશાન થયું છે ?
- (A) ઓઝોન સ્તર (B) ઓક્સિજન સ્તર
(C) (A) અને (B) બંને (D) એક પણ નહીં

(૧૫) પ્રિ-ડિઝાસ્ટર પ્લાન એટલે શું ?

- (A) આપત્તિ પહેલાં (B) આપત્તિ પછી
(C) આપત્તિ દરમિયાન (D) (A) થી (C)

(૧૬) સુરતમાં આવેલ તાપી નદી ક્યારે તૂટી હતી ?

- (A) ૨૦૦૬ (B) ૨૦૦૭
(C) ૨૦૦૮ (D) ૨૦૦૯

(૧૭) એસીડ વર્ષાનું “pH” કેટલું હોય છે ?

- (A) ૫.૬ થી વધુ (B) ૫.૬ થી ઓછું
(C) ઉપરોક્ત બંને (D) એક પણ નહીં

(૧૮) વરસાદ ન પડે કે ખૂબ ઓછો પડે તેને શું કહેવાય ?

- (A) લીલો દુષ્કાળ (B) સુકો દુષ્કાળ
(C) (A) અને (B) બંને (D) એક પણ નહીં

(૧૯) નીચેનામાંથી કઈ કુદરતી આપત્તિ નથી ?

- (A) ભૂકંપ (B) જ્વાળામુખી વિસ્ફોટ
(C) પૂર (D) ઔદ્યોગિક અકસ્માત

(૨૦) જળ પ્રદૂષણ નિયંત્રણ અને નિવારણ અધિનિયમ ક્યારે આવ્યો ?

- (A) ૧૯૭૪ (B) ૧૯૭૫
(C) ૧૯૭૬ (D) ૧૯૭૭